

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая

УТВЕРЖДАЮ

Проректор по образовательной деятельности КФУ

Проф. Татарский Да

20__ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины
Татарская литература 1920-30 годов Б3+.В.1.5

Направление подготовки: 050100.62 - Педагогическое образование

Профиль подготовки: Образование в области родного (татарского) языка и литературы

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: на базе СПО

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Галимуллин Ф.Г.

Рецензент(ы):

Мингазова Л.И.

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Сайфулина Ф. С.

Протокол заседания кафедры № ____ от "____" 201__ г

Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации
(отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая):

Протокол заседания УМК № ____ от "____" 201__ г

Регистрационный № 902340516

Казань
2016

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) профессор, д.н. (профессор) Галимуллин Ф.Г. кафедра татарской литературы отделение татарской филологии и культуры им.Г.Тукая , Foat.Galimullin@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Целями освоения дисциплины "Татарская литература 1920-30 годов" являются:

-ознакомление студентов с реальной историей татарской литературы, ее образно-художественными традициями, крупнейшими писателями и произведениями, их творчеством;

-воспитание понимания роли, места и значения литературы в системе национальной культуры.

Задачи дисциплины:

-изучение татарской художественной словесности в ее диахроническом и синхроническом аспекте;

Освоение методологических и стилевых параметров доминантных явлений в татарской и русской литературе и их традиций в художественных системах последующих культурных эпох;

-формирование навыков осознанно-аналитического прочтения художественного текста, понимание особенностей его словесной основы и смысловой структуры;

-ознакомление студентов с творческой лабораторией крупнейших писателей, с приемами их литературного мастерства;

-обучение исходным принципам филологического подхода к разбору произведения словесного искусства на основе современной литературоведческой терминологии и аналитических методик.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б3+В.1 Профессиональный" основной образовательной программы 050100.62 Педагогическое образование и относится к вариативной части. Осваивается на 4 курсе, 7, 8 семестры.

Дисциплина "Татарская литература 1920-30 годов" (Б.3 2/7.5.) является составной частью модуля "Татарская литература", изучается в 6 семестре, после освоения студентами курсов "Древняя татарская литература", "История татарской литературы XIX века" и "История татарской литературы начала XX века". Дисциплина "Татарская литература 1920-30 годов" входит в систему гуманитарной и специально-предметной подготовки учителей татарской литературы. Курс "Татарская литература 1920-30 годов" посвящен изучению одного из важнейших этапов истории татарской литературы.

Изучение этого курса строится как система лекционных и практических занятий, в ходе которых студенты овладевают историко-литературными знаниями, а также практическими умениями по анализу художественных текстов.

Дисциплина имеет тесные связи с другими дисциплинами историко-литературного характера: "История татарской литературы XIX века" и "История татарской литературы начала XX века" и "История татарской литературы 40-90 годов XX века". При изучении дисциплины "Татарская литература 1920-30 годов" систематически проводятся сопоставительные аналогии с явлениями русской и литературу других народов страны.

Изучение дисциплины "Татарская литература 1920-30 годов" нацелено на формирование компетентного учителя татарского языка и литературы, ориентирует на следующие виды профессиональной деятельности учителя татарского языка и литературы:

-в области учебно-воспитательной деятельности:

- осуществление процесса обучения в соответствии с образовательной программой;

- планирование и проведение учебных занятий с учетом специфики тем и разделов программы и в соответствии с учебным планом;

- использование современных научно обоснованных приемов, методов и средств обучения;

- использование современных научно обоснованных приемов, методов и средств обучения;

-организация и проведение внеклассных мероприятий.

В области научно-методической деятельности:

-дает основания для самостоятельной научной и научной-методической работы и в истории литературы, и в области методики преподавания литературы;

-позволяет выполнение научно-методической работы, участвовать в работе научно-методических объединений;

-осуществлять анализ собственной деятельности с целью ее совершенствования и повышения своей квалификации.

В области социально-педагогической деятельности:

-содержит богатейший материал для воспитания и общекультурной, и социальной адаптации учащихся в современной культурной среде;

-формирует речевую культуру;

-дает представление о духовно-нравственных ценностях, эстетическом и нравственном идеале в истории татарской литературы.

В области культурно-просветительской деятельности:

-позволяет компетентно ориентироваться в художественной и материальной отечественной культуре, осознавая методы литературы в ней как искусства слова;

-формирует общую культуру учащихся.

В области коррекционно-развивающей деятельности:

-сам материал художественной словесности полифункционален и дает возможность использовать его для решения возрастной психологии в качестве психологического тренинга, а тек же для развития внимания, памяти, и для реализации личностно-ориентированного подхода к образованию и развитию детей;

-работу по обучению и воспитанию с учетом коррекции отклонений в развитии.

В области организационно-управленческой деятельности:

-навыки систематизации материала, овладение логикой социального и культурного развития, структурирования многоуровневых литературных и культурных явлений;

--участвуют в формировании организационно-управленческих навыков учителя татарской литературы и помогают в организации внеурочной деятельности.

Выпускник, получивший квалификацию учитель татарского языка и литературы, подготовлен к выполнению видов профессиональной деятельности учителя татарского языка и литературы, решению типовых задач профессиональной деятельности в учреждениях среднего общего (полного) образования.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПК-3 (профессиональные компетенции)	Владение разными методами литературоведческого анализа: историко-литературный метод, историко-функциональный метод, сравнительно-сопоставительный метод, сравнительно-типологический метод, сравнительно-исторический метод, структурно-семантический метод и т.д.

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПК-6 (профессиональные компетенции)	Решение актуальных исследовательских задач в области теории, истории литературы с опорой на имеющуюся научную информацию предполагает формирование навыков работы с актуальной научной информацией с использованием современных информационных источников, формирование стремления к постоянному обновлению знаний в профессиональной области, понимания современных научных концепций и ориентиров в указанных областях.
ПК-9 (профессиональные компетенции)	понимание основных закономерностей взаимосвязи литературного процесса, умение выявить в содержании литературного произведения элементы, указывающие на религиозную культуру, в рамках которой происходило формирование мировоззрения автора.

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

знать:

- историю татарской литературы в ее развитии и в персоналиях;
- понятийный литературоведческий аппарат (инструментарий), позволяющий ему филологически профессионально характеризовать произведения различных жанров и форм;
- содержание произведений, в том числе и тех, которые изучаются в школе;
- наизусть стихи и фрагменты прозы, предлагаемые программой для заучивания наизусть;

2. должен уметь:

уметь:

- ориентироваться в способах и формах усвоения художественной традиции в истории литературы;
- анализировать художественные произведения татарских писателей, принадлежащих к различным художественным эпохам;
- собирать, структурировать и излагать материал по проблемам истории татарской литературы (письменно и устно в различных жанрах, актуальных в научной и учебно-методической деятельности);

3. должен владеть:

владеть навыками:

- филологического подхода к литературно-художественному материалу в его историческом развитии, в макро-микро-уровневых параметрах;
- определения функционирования художественных приемов в произведениях поэзии, драматургии и прозы, различных их жанров

В результате освоения дисциплины студенты должны овладеть:

знать:

- историю татарской литературы в ее развитии и в персоналиях;
- понятийный литературоведческий аппарат (инструментарий), позволяющий ему филологически профессионально характеризовать произведения различных жанров и форм;
- содержание произведений, в том числе и тех, которые изучаются в школе;
- наизусть стихи и фрагменты прозы, предлагаемые программой для заучивания наизусть;

уметь:

- ориентироваться в способах и формах усвоения художественной традиции в истории литературы;
 - анализировать художественные произведения татарских писателей, принадлежащих к различным художественным эпохам;
 - собирать, структурировать и излагать материал по проблемам истории татарской литературы (письменно и устно в различных жанрах, актуальных в научной и учебно-методической деятельности);
- владеть навыками:
- филологического подхода к литературно-художественному материалу в его историческом развитии, в макро-микро-уровневых параметрах;
 - определения функционирования художественных приемов в произведениях поэзии, драматургии и прозы, различных их жанров

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины отсутствует в 7 семестре; экзамен в 8 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Татарская литература 1920-30-х годов: периодизация, социально-культурные, идеологические и типологические признаки литературы, формирование новой эстетики, проблема художественных методов. Взаимодействие с русской литературой.	7	1	2	0	0	устный опрос творческое задание письменное домашнее задание

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
2.	Тема 2. Татарская литература конца 1910-1920-х гг. Социокультурные и политические причины выделения данного этапа в истории татарской литературы: основные признаки и тенденции развития.	7	2	0	2	0	презентация устный опрос письменное домашнее задание
3.	Тема 3. Основные направления и своеобразие развития татарской прозы 1920-30-х годов. Художественный мир Г.Ибрагимова, Ш. Камала, М. Галая	7	3-4	2	0	0	реферат творческое задание устный опрос письменное домашнее задание
4.	Тема 4. Поиски в области содержания и формы татарской поэзии 1920-30-х гг. Художественный мир М.Гафури, Х.Такташа, Ф.Карима и др.	7	5-6	0	2	0	устный опрос письменное домашнее задание коллоквиум
5.	Тема 5. Своеобразие татарской драматургии 1920-30-х гг. Творчество К.Тинчурина, Ш.Камала, Ф.Бурнаша, Х.Такташа и др	7	7	0	0	0	творческое задание устный опрос письменное домашнее задание
6.	Тема 6. Татарская литература 1930-х годов. Феномен тоталитарной культуры, ее истоки и генезис. Основные составляющие тоталитарной культуры и специфика их воплощения в литературе 1930-х гг. Творчество Т.Гизата, К.Наджми, Н.Исанбета и др	8	1	2	0	0	реферат коллоквиум письменное домашнее задание
.	Тема . Итоговая форма контроля	8		0	0	0	экзамен
	Итого			6	4	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Татарская литература 1920-30-х годов: периодизация, социально-культурные, идеологические и типологические признаки литературы, формирование новой эстетики, проблема художественных методов. Взаимодействие с русской литературой. лекционное занятие (2 часа(ов)):

В данной теме дается краткая характеристика общественно-социальным условиям послереволюционного периода, гражданской войны, когда усилились идеологические требования к художественной литературе в различных аспектах: идее, тематике, проблематике, герою, художественному стилю и т.д. Делается экскурс эволюции традиций художественного изображения. Выделяются те традиции, отвергнутые новой идеологией, и, наоборот, делается акцент тем изменениям, которые приветствовались в постреволюционном общественном развитии. Подчеркиваются задачи, поставленные перед художественной литературой: использование прежних традиций для создания новой литературы, которая способствует утверждению нового образа жизни; показ преимущества новых общественных отношений; разъяснение перспективность построения общества свободного от противоположных классов; отрицание положительной роли религии в духовно-нравственной сфере; внедрение в сознание масс основы материалистической философии; поощрение классовой борьбы и определение требований к положительному герою ? он должен быть только борцом за социалистические идеалы. Сообщаются о партийных документах, регламентирующих вышеперечисленные требования. Выясняются отношение татарских писателей к новым требованиям в творчестве, при этом показывается разделение их по трем группам: -писатели, принявшие новые требования: Г. Ибрагимов, Г. Камал, Ш. Камал, М. Гафури, К. Тинчурин, Ф. Бурнаш, Ф. С.-Казанлы, С. Рамиев, С. Сунчелей и другие; -писатели, отрицающие новые условия в творчестве и эмигрировавшие: Г. Исхаки, И. Акчуря, Ф. Туктаров и другие; -писатели, оставшиеся во внутренней эмиграции: Дардменд, Г. Губайдуллин, Г. Рахим, С. Джаял, М. Гаяль и жругие. Появление новых творческих личностей в годы гражданской войны и послевоенной действительности: Ш. Бабич, Ш. Усманов, К. Наджми, И. Юсфи, Ш. Фидаи, М. Джалиль, М. Максуд, Н. Исанбет, Г. Харис, Г. Гатауллин, Б. Рахмат, З. Байчурина, А. Сагди, А. Шамов, К. Амири, С. Кудаш, С. Батыршин, М. Крымов, З. Баширова и др. Закрытие газет и журналов, выходившие в начале XX века, появление советской периодической печати.

Тема 2. Татарская литература конца 1910-1920-х гг. Социокультурные и политические причины выделения данного этапа в истории татарской литературы: основные признаки и тенденции развития.

практическое занятие (2 часа(ов)):

2 тема ?Нади Такташ ? шагыйрь-новатор? 1.Шигъри традицияләр һәм һ. Такташ шигърияте. 2.һ. Такташ шигърияте һәм мифология. 3.Шагыйрь иҗатының беренче чоры, аның үзенчәлекләре. 4.Дөньякүләм мифология һәм әдәбиятләры белән аваздаш әсәр буларак ?Жир уллары трагедиясе?, аның татар сүз сөнгатенә алып килгән яңалыгы. 5.Дини мифологиягә кагылышлы әсәрләренә хас уртак үзенчәлекләр, аларның фәлсәфи карашлар яктылыгында бирелеше. 6.Беренче чор иҗатында һ. Такташ әсәрләренең шигырь төзелешенә хас үзенчәлекләр. 7.Совет чоры эстетикасының һ. Такташ каләменә ясаган тәэсире. 8.һ. Такташның ?Иҗадиядым турында? дигән мәкаләсендә шигърият алдына куйган бурычлар, аларның шагыйрь иҗатында тормышка ашырылу дәрәҗәсе. 9.Шигырь төзелешендә һ. Такташ алып килгән яңа күренешләр. 10. Үз чоры әдәби тәнкыйтендә һ. Такташ иҗатына бирелгән бәя. 11.һ. Такташ иҗатына хас сыйфатларның үзеннән соңғы буын шагыйрләр тарафыннан дәвам иттерелүе һәм үстерелүе.

Тема 3. Основные направления и своеобразие развития татарской прозы 1920-30-х годов. Художественный мир Г.Ибрагимова, Ш. Камала, М. Гаяль

лекционное занятие (2 часа(ов)):

В вводной части лекции делается экскурс творчеству Г. Ибрагимова в начале XX века. Даётся обзор его деятельности с 1917 по 1920 годы, когда он работал в центральных органах новой власти, издавал всероссийскую газету ?Чулпан? на татарском языке. Говорится о периоде, когда он находился в качестве разведчика во время гражданской войны в Сибирских регионах. Затем основное внимание уделяется к его государственно-общественной деятельности и творчеству в Казанском периоде его жизни: издание первой книги трилогии ?Волны жизни? - ?Наши дни?; создание драмы ?Новые люди?, повестей ?Чубарый?, ?Сказание о красных цветах?, ?Люди?, подчеркивается тематические и художественные разнообразия в этих произведениях. ?Судьба татарки? - произведение, обращенное к прошлому в историческом развитии татарского народа,озвучие повести с драмой ?Гроза? А. Островского и повестью М. Гафури ?Черноликие?. Роман ?Дочь степи? - высшая художественная высота в творчестве классика. Его эстетические качества. ?Глубокие корни? - первый роман в татарской литературе о судьбах людей в послереволюционной деревне. Работы Г. Ибрагимова в области литературной критики, литературоведения и публицистики. Г. Ибрагимов ? жертва репрессий тридцатых годов. Современная оценка его творчества и государственно-общественной деятельности.

Тема 4. Поиски в области содержания и формы татарской поэзии 1920-30-х гг.

Художественный мир М.Гафури, Х.Такташа, Ф.Карима и др.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тема ♦4 ?М. Гафуриның ?Шагыйрьнең алтын приискасында? повесте. 1.Хикәяләүче шәкерт егетнең күнел дөньясы 2.Мәдрәсә шәкертләренең рухи һәм матди хәлен сурәтләү. 3.Казакъларның яшәү рәвеше, аларның татарларга мәнсәбәте чагылдырылу. 4.Приискада әшләүчеләргә (нигездә татарлар һәм башкортларга) хас уртак сыйфатларның бер-берләренә һәм әйләнә-тирәдәгеләргә мәнсәбәтләрдә чагылышы. 5.Гади кешеләргә хас күнел халәтенең Сәлим бабай образында җыеп бирелүе. 6.Сибгать абзый һәм аның гайләсeneң яшәү рәвеше. 7.Каравылчы карт образы, аның тереклек итү рәвешендәге типиклык. 8.Хәдичә образының лирик табигате, шул шартлардагы типиклығы. 8.Прииска хужалары образларының гәүдәләнеше. 9.Хужалар хикәяләүче һәм приискада әшләүчеләр бәяләвендә. 10.Гади халыкның байлыкка мәнсәбәте. 11. Алтын кантары табылу тирәсендә барган сөйләшүләрнен ул чордагы җәмгыятьнең асылын шәрехләүдәге урыны. 12.Әсәрнең исеменә салынган мәгънә. 13. Автор кулланган ижат методы.

Тема 5. Своеобразие татарской драматургии 1920-30-х гг. Творчество К.Тинчурина, Ш.Камала, Ф.Бурнаша, Х.Такташа и др

Тема 6. Татарская литература 1930-х годов. Феномен тоталитарной культуры, ее истоки и генезис. Основные составляющие тоталитарной культуры и специфика их воплощения в литературе 1930-х гг. Творчество Т.Гизата, К.Наджми, Н.Исанбета и др

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тажи Гыйззәтнең тормыш һәм ижат юлы. 1.Т. Гыйззәт ? драматургиябездә татар тарихын әзлекле чагылдырган каләм остасы. Эсәрләренә жентекле анализ (?Чаткылар?, ?Наемщик?, ?Ташкыннар?). 2. Т. Гыйззәт драматургиясенең тема һәм сәнгатьчә әшләнеш ягыннан үзенчәлеге. Эсәрләренә жентекле анализ (?Бишбуләк?, ?Таймасовлар?, Изге әманәт?). 3. К. Тинчурин һәм Т. Гыйззәтләрнең татар театр сәнгатен үстерүгә керткән өлешләре, С. Сәйдәшев белән ижатташ булулары. 4. 1920-30 елларда матбулат һәм татар әдәбияты хәзмәттәшлеге. 5. Кави Нәҗминең тормыш юлы һәм ижаты. 6. К. Нәҗми повестьлары. Тематика. Эсәрләренә жентекле әдәби анализ (?Яр буенда учаклар?, ?Якты сулмак?, ?Кояшлы янгыр?). 7.К.Нәҗминең егерменче елларда ижат иткән хикәяләре, тематикасы, әдәби әшләнешләре. 8. Опера либреттолары тудыру буенча беренче тәжрибәләр.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Татарская литература 1920-30-х годов: периодизация, социально-культурные, идеологические и типологические признаки литературы, формирование новой эстетики, проблема художественных методов. Взаимодействие с русской литературой.	7	1	подготовка домашнего задания	1	домашнее задание
				подготовка к творческому заданию	2	творческое задание
				подготовка к устному опросу	1	устный опрос
2.	Тема 2. Татарская литература конца 1910-1920-х гг. Социокультурные и политические причины выделения данного этапа в истории татарской литературы: основные признаки и тенденции развития.	7	2	подготовка домашнего задания	1	домашнее задание
				подготовка к презентации	2	презентация
				подготовка к устному опросу	1	устный опрос
3.	Тема 3. Основные направления и своеобразие развития татарской прозы 1920-30-х годов. Художественный мир Г.Ибрагимова, Ш. Камала, М. Галяу	7	3-4	подготовка к реферату	2	реферат
				подготовка к творческому заданию	2	творческое задание
				подготовка к устному опросу	2	устный опрос
4.	Тема 4. Поиски в области содержания и формы татарской поэзии 1920-30-х гг. Художественный мир М.Гафури, Х.Такташа, Ф.Карима и др.	7	5-6	подготовка домашнего задания	2	домашнее задание
				подготовка к коллоквиуму	2	коллоквиум
				подготовка к устному опросу	2	устный опрос
5.	Тема 5. Своеобразие татарской драматургии 1920-30-х гг. Творчество К.Тинчурина, Ш.Камала, Ф.Бурнаша, Х.Такташа и др	7	7	подготовка домашнего задания	2	домашнее задание
				подготовка к творческому заданию	4	творческое задание
				подготовка к устному опросу	2	устный опрос

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
6.	Тема 6. Татарская литература 1930-х годов. Феномен тоталитарной культуры, ее истоки и генезис. Основные составляющие тоталитарной культуры и специфика их воплощения в литературе 1930-х гг. Творчество Т.Гизата, К.Наджми, Н.Исанбета и др	8	1	подготовка домашнего задания	10	домашнее задание
				подготовка к коллоквиуму	25	коллоквиум
				подготовка к реферату	26	реферат
Итого					89	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Образовательные технологии

- лекционные технологии;
- технология обучения филологическому анализу литературного произведения;
- обучение конспектированию научных и критических работ;
- научно-исследовательские технологии;
- компьютерные и мультимедийные технологии;
- интернет-технологии (презентации и т.д.);
- творческие встречи с деятелями литературы и искусства.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Татарская литература 1920-30-х годов: периодизация, социально-культурные, идеологические и типологические признаки литературы, формирование новой эстетики, проблема художественных методов. Взаимодействие с русской литературой.

домашнее задание , примерные вопросы:

1. Эдәби журналларбыз, аларның шул елларда үтәгән функцияләре, әдәбиятка ясаган йогынтылары. 2.Фирка житәкчелегенең 1932 елның 23 апрель каары, аның әдәби хәрәкәткә алыш килгән яңалыгы. 3. СССР, Татарстан Язучылар берлекләре төзелү, аның әдәби хәрәкәтне тәмам үзәкләштерүдәге роле. 4. Совет чоры әдәбиятының төп сыйфатлары, аларның тәмам ачыкланып бетүе, моның вульгар социализм таләпәрен китереп чыгаруга алшарт булуы. 5. Шәхескә табыну сәясәтенең зыялыштарның күңел дөньясына, әдәби мохиткә китергән зур зияны.

творческое задание , примерные вопросы:

Подготовить презентацию: 1. 1917 елгы революция һәм гражданнар сугышы елларындагы татар әдәбиятына күзәтү. 2. М.Галәүненең ?Болганчык еллар? романы. 3. Ш.Усмановның тормыш юлы һәм иҗаты. 4. М.Гафури ? шагыйрь. 5. Ф.Бурнашның тормыш һәм иҗат юлы. 6. Ш.Камалның ?Козғыннар оясында? хикәясенә һәм драмасына zagыштырма анализ. 7. 1917 ? 20 елларда Ш.Бабич, Ш.Фидай иҗаты һәм эшчәнлеге.

устный опрос , примерные вопросы:

1.XX йөз башы татар әдәбияты традицияләре. Матур әдәбият үсешендәге гомуми казанышлар, аларны тәэммин иткән шартлар. 2. Язучыларбызының инкыйлабка мөнәсәбәтләре: а) инкыйлабны кабул иткән, аңа уңай карашта торган язучылар; б) инкыйлабка тискәре мөнәсәбәттә торган, шул сәбәпле чит илгә китәргә мәҗбүр булган каләм әңелләре, аларның эшчәнлекләре; в) ?әчке эмигрант? булып өверелгән язучылар һәм зыялышлар, аларның язмыши. 3. Инкыйлабтан соңғы әдәбиятның яшәешен тәэммин иткән теоретик нигезләрнең барлыкка килүе, ныгытыла бару хәрәкәте. 4. Тәнкыйди реализм һәм социалистик реализм ижат методларының асылы, аларның төп аермалары, каршылыклы яклары. 5. Егерменче еллар урталарына кадәрге әдәби хәрәкәтнең үзенчәлекләре. 6. Егерменче елларның икенче яртысында әдәби хәрәкәт белән идарә итүдә үзәкләшә баруның төп этаплары. 7. РАПП, ТАПП, Совет язучылары оешмасы төзелү. Алар эшчәнлегенең әдәби хәрәкәткә алып килгән нәтижәләре.

Тема 2. Татарская литература конца 1910-1920-х гг. Социокультурные и политические причины выделения данного этапа в истории татарской литературы: основные признаки и тенденции развития.

домашнее задание , примерные вопросы:

1. Шигъри традицияләр һәм һ. Такташ шигърияте. 2. һ. Такташ шигърияте һәм мифология.
3. Шагыйрь иҗатының беренче чоры, аның үзенчәлекләре.

презентация , примерные вопросы:

1. Ш. Камалның ?Козыннар оясында? хикәясенә һәм драмасына чагыштырма анализ. 2. 1917 ? 20 елларда Ш. Бабич, Ш. Фидай иҗаты һәм эшчәнлеге. 3. Г. Ибраһимовның ?Тирән тамырлар? романы. Эчтәлеге һәм сәнгатьчә эшләнеше. 4. Г. Ибраһимовның 1917 ? 1938 еллардагы тормышына һәм иҗатына күзәтү. 5. М. Галәүнен ?Мөңажирләр? романы. Образлар системасы. Әдәби эшләнеше. 6. 1917 ? 20 елларда Г. Камал һәм М. Гафуриның эшчәнлеге һәм иҗаты.

устный опрос , примерные вопросы:

1. Дөньякүләм мифология һәм әдәбиятлары белән аваздаш әсәр буларак ?Жир уллары трагедиясе?, аның татар сүз сөнгатенә алып килгән яңалыгы. 2. Дини мифологиягә кагылышлы әсәрләренә хас уртак үзенчәлекләр, аларның фәлсәфи карашлар яктылыгында бирелеше. 3. Беренче чор иҗатында һ. Такташ әсәрләренең шигырь төзелешенә хас үзенчәлекләр.
4. Совет чоры эстетикасының һ. Такташ каләменә ясаган тәэсире. 5. һ. Такташның ?Иҗадиядым турында? дигән мәкаләсендә шигърият алдына куйган бурычлар, аларның шагыйрь иҗатында тормышка ашырылу дәрәҗәсе. Шигырь төзелешендә һ. Такташ алып килгән яңа күренешләр. 6. Үз чоры әдәби тәнкыйтендә һ. Такташ иҗатына бирелгән бәя. 7. һ. Такташ иҗатына хас сыйфатларның үзеннән соңғы буын шагыйрьләр тарафыннан дәвам иттерелүе һәм үстерелүе.

Тема 3. Основные направления и своеобразие развития татарской прозы 1920-30-х годов. Художественный мир Г.Ибрагимова, Ш. Камала, М. Галяу

реферат , примерные темы:

1. Социалистик реализм, аның эстетик үзенчәлекләре. Бу иҗат методының барлыкка килү тарихы. 2. 1920-30 еллар әдәби хәрәкәтебелән идарә итүнен үзенчәлекләре. Бу эштә фирканең тоткан урыны. 3. 1920-30 еллар әдәбиятында социалистик реализм иҗат методы белән тудырылган әсәрләрнең ин танылганнары. 4. Иҗат иреге һәм язучы осталыгы. 1930-20 еллар иҗади мөхитендә аларның үзара мөнәсәбәте. 5. Егерменче елларның беренче яртысында татар әдәбиятында яшәү мөмкинлеге алган формаль агымнар, аларның иҗади эзләнүләргә йогынтысы.

творческое задание , примерные вопросы:

1. Казакъ һәм татар халкы яшәешендәге аермалыклар (?Казакъ кызы? һәм ?Татар хатыны ниләр күрми? әсәрләре мисалында). 2. Эсәрнен тел тукымасы үзенчәлекләре. 3. Романның Г. Ибраһимов иҗатында тоткан урыны. 4. Г. Ибраһимов турында казакъ әдипләре.

устный опрос , примерные вопросы:

Тема 4. Поиски в области содержания и формы татарской поэзии 1920-30-х гг. Художественный мир М.Гафури, Х.Такташа, Ф.Карима и др.

домашнее задание , примерные вопросы:

1. Матурлык тәшенчәсен без ничек аңлыбыз? Эстетик категория буларак, матурлык тәшенчәсенең антиподы нәрсәдән гыйбарәт? Гармония дигәндә, нәрсә күздә тотыла?

2.Мәхәббәткә, өйләнешүгә, гайлә тормышы белән яшәүгә карата без нинди таләпләр һәм кыйммәтләр белән карыйбыз? 3.Татар милләте егет белән кызының гайлә коруына карата нинди таләпләр һәм греф-гадәтләр барлыкка китергән?Никах, туй йолалары ниләрдән гыйбарәт?

4.Газиз белән Галия өйләнешкәндә ул таләпләрне һәм йолаларны үтиләрмә? 5.Газиз белән Галия гайлә тезүне ничегрәк итеп аңлыилар? Кеше тормышындағы бу мәним вакыйганың әңәмиятен, жавыплылыгын аңлаулары ни дәрәҗәдә? 6.Әсәрдә берәр бәхетле гайлә бармы? Булмаса, ни өчен дип уйлыйсыз? (Солтан-Зәбәржәт, Җамал-Габдрахман, Бари-Ниса гайләләре мисалында фикерләгез?) 7.Газиз белән Галиянең балаларга мәнәсәбәтендәге үзенчәлекләр ниләрдән гыйбарәт? 8.Драманың ?Мәхәббәт тәүбәсе? поэмасы белән аваздашлыгы. 9.һ. Такташның ?Югалган матурлык? драмасы белән Г. Кутуйның ?Тапшырылмаган хатлар? повесте арасында бәйләнеш күреп буламы? 10. Ике әсәрдәге Галия исемле образлар арасында нинди аермалыклар күзгә ташлана?

коллоквиум , примерные вопросы:

1.Егерменче еллар әдәби хәрәкәте. 2.Егерменче еллар шигърияте. Аның төп сыйфатлары. 3. Егерменче еллар прозасы. Тема һәм сәнгатьлелек үзенчәлекләре. 4. Егерменче елларда драматургия. 5.Утызынчы елларда әдәби хәрәкәт. 6.Утызынчы еллар шигърияте. Аның төп сыйфатлары. 7. Утызынчы еллар прозасы. 8.Утызынчы еллар драматургиясе. 9. Ш. Бабичның тормыш юлы һәм иҗаты. 10. Ш. Фидаиниң тормыш юлы һәм иҗаты. 11.Г. Камалның инкыйлабтан соңғы эшчәnlеге һәм иҗаты. 12. Шамил Усмановның тормыш юлы һәм иҗаты.

устный опрос , примерные вопросы:

1.Хатын-кызының чын ана булу, балаларны тиешенчә тәрбияләү бурычлары тормышта нинди иҗтимагый-сәяси мохит буудан үзгәрергә тиешме, әллә юкмә? 2.һ. Такташның: Ана ? бөек исем, Нәрсә житә ана бууга? Хатыннарның бәтән матурлыгы, Бәтән күркә ана бууда, дигән шигъри юлларыннан чыгып, ике Галиягә дә аерам-аерым бәя бирегез. 3. Әсәрнең басылу һәм сәхнә тарихын искә тәшерегез. Егерменче еллар ахырында һәни илленче еллар урталарында һ. Такташ әсәренә ике төрле бәя бирелә? Ни өчен дип уйлыйсыз? 4. Г. Кутуй әсәренең рәсми дайрәләр тарафыннан хуплап каршы алышының сәбәпләрен ничек аңлатыр идегез?

Тема 5. Своеобразие татарской драматургии 1920-30-х гг. Творчество К.Тинчурина, Ш.Камала, Ф.Бурнаша, Х.Такташа и др

домашнее задание , примерные вопросы:

1. Комедия жанрының асылы. 2. Әсәрдә барган вакыйгалар сурәтләнгән 1910-1924 еллар чынбарлыгы. 3.Әсәрнең нигезенә салынган гомуми конфликт. 4.Комедиянең төп конфликты белән аерым персонажлар арасында барлыкка килгән каршылыкларның үзара кисешү үзенчәлекләре. 5.Төп геройның әсәр сюжетын барлыкка китерү вазифасы.

творческое задание , примерные вопросы:

Подготовить выступление: 1. Г.Ибраһимовның ?Безнең көннәр? романының беренче һәм икенче вариантларын чагыштырып анализларга. 2. һ.Такташ иҗатының беренче чоры (1917 ? 1923). Аның төп үзенчәлекләре. 3. Г.Ибраһимовның ?Безнең көннәр? романында образлар системасы. 4. К.Тинчуринның тормыш юлы һәм иҗаты. 5. Г.Ибраһимовның ?Безнең көннәр? романы. 6. М.Фәйзинең 1917-28 еллардагы әдәби эшчәnlеге.

устный опрос , примерные вопросы:

1.Иске байлар һәм яңа байлар арасындағы уртак һәм аермалы яклар. 2.Нуретдин образы ярдәмендә драматургның инкыйлабый вакыйгаларга дәрес бәя бирүе. 3.Хатын-кыз образлары. Әсәрнең төп конфликттың ачыклауда һәм кискенләштерүдә аларга бирелгән урын. 4.?Жилкәнсезләр?,?Ишкәнсезләр? сүзләренең асыл мәгънәләре. Аларның персонажларны төрле төркемнәргә аеру вазифалары. 5.Татардагы инкыйлабка каршы көчләрне халыкара хәрәкәтләргә тоташтыруга омтылыш ясаучы Давыт образы. Әсәрнең вариантында бу образның үзгәреш кичерүе. 6.Батырхан образының әсәрдәге вакыйгалар үсешендәге роле. 7.Әлеге әсәрнең драматург иҗатында һәм әдәбияттың тарихында үзәндерүүлүк урыны

Тема 6. Татарская литература 1930-х годов. Феномен тоталитарной культуры, ее истоки и генезис. Основные составляющие тоталитарной культуры и специфика их воплощения в литературе 1930-х гг. Творчество Т.Гизата, К.Наджми, Н.Исанбета и др

домашнее задание , примерные вопросы:

?Чаткылар? 1.Эсәр нигезенә салынган тормышчан вакыйга. 2.Сюжетның төп (терәк) вакыйгалары. 3.Сабир образының әсәрдәге төп конфликтны барлықка китеүдәге урыны. 4.Сәнгатъелеккә ирешүдә авторның көлкеле эпизодларны көртүенең әнәмияте. 5.Авыл яшьләре образлары. 6.Маңисәрвәр образының үсештә-үзгәрештә бирелүе. 7. Эсәрнең ике вариатны (?Талир тәңкә?, ?Чаткылар?) арасындағы төп аерма. 8.Драманың сәхнә тормышы коллоквиум , примерные вопросы:

Т.Гиззат ?Наемщик? 1. Эсәрдә сурәтләнгән тарихи чорга характеристика. 2. Эсәрнең төп конфликты. 3. Вакыйгалар бара торган жирлек. 4. Наемщиклыкның (ялланып армиядә хезмәт итүнен) асылы. 5. Иманкул мулла белән Батыржан арасындағы конфликтның комедиячел нигезе. 6. Өстен катлаулар вәкилләреннән торган образлар системасы. Аларга хас уртак холык-фигыль сыйфатлары. 7. Иманкол мулла гайләсе, аларга хас төп үзенчәлекләр. 8. Батыржан образы. Эсәр сюнәтын оештыруда аның әнәмсияте. 9. Алпавытлар, аларның уртак сыйфатлары. 10. Крепостной крестьяннар һәм аларның жәмгыяттәге хәле мәсьзәләсе. 11. Эсәрнең язылу һәм сәхнәгә куелу тарихы.

реферат , примерные темы:

1.Традиции татарской литературы в условиях новой идеологии. 2.Татарская литература в двадцатые годы XX века. 3.Творчество Мазита Гафури ? связующее звено в татарской литературе начала XX века и последующих периодов. 4.Хади Такташ ? новатор в поэзии двадцатых годов. 5.Галимзян Ибрагимов ? мастер художественной прозы. 6.Карим Тинчурин ? драматург, режиссер, актер и организатор театрального дела. 7.Литературное движение в тридцатые годы. 8.Творчество Шарифа Камала ? зеркало духовно-нравственного развития татарского народа в первой половине XX века. 9.Последовательная художественная история татарского народа в сценической литературе Тази Гиззата.

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к экзамену:

С О Р А У Л Ы К

Вопросы к экзамену

1. 1917 елгы революция һәм гражданнар сугышы елларындағы татар әдәбиятына күзәтү.
2. М.Галәүнен "Болганчык еллар" романы.
3. Ш.Усмановның тормыш юлы һәм иҗаты.
4. М.Гафури - шагыйрь.
5. Ф.Бурнашның тормыш һәм иҗат юлы.
6. Ш.Камалның "Козыннар оясында" хикәясенә һәм драмасына чагыштырма анализ.
7. 1917 - 20 елларда Ш.Бабич, Ш.Фидай иҗаты һәм эшчәнлеге.
8. Г.Ибраһимовның "Тирән тамырлар" романы. Эчтәлеге һәм сәнгатьчә эшләнеше.
9. Г.Ибраһимовның 1917 - 1938 еллардагы тормышына һәм иҗатына күзәтү.
10. М.Галәүнен "Мөңажирләр" романы. Образлар системасы. Әдәби эшләнеше.
11. 1917 - 20 елларда Г. Камал һәм М. Гафуриның эшчәнлеге һәм иҗаты.
12. Г.Ибраһимовның "Безнең көннәр" романының беренче һәм икенче вариантларын чагыштырып анализларга.
13. Һ.Такташ иҗатының беренче чоры (1917 - 1923). Аның төп үзенчәлекләре.
14. Г.Ибраһимовның "Безнең көннәр" романында образлар системасы.
15. К.Тинчуринның тормыш юлы һәм иҗаты.
16. Г.Ибраһимовның "Безнең көннәр" романы.
17. М.Фәйзинең 1917-28 еллардагы әдәби эшчәнлеге.
18. Г.Ибраһимовның "Казакъ қызы" романы. Конфликт үзенчәлеге.
19. 1920 еллар башындағы әдәби күмәкләр.
20. Ф.Бурнаш поэмалары.

21. Татарстан һәм СССР язучыларның беренче съездлары. Аларның әдәби хәрәкәткә ясаган тәэсире.
22. К.Тинчурин - комедия остасы.
23. Һ.Такташ иҗатының икенче чоры (1924 - 1931). Аның төп үзенчәлекләре.
24. Т.Гыйззәтнәң "Наемщик" әсәре. Эчтәлеге, әдәби эшләнеше.
25. Утызынчы еллар шигърияте. Аның үзенчәлекләре.
26. 26.Г.Ибраһимовның "Кызыл чәчәкләр" повесте. Эчтәлеге. Образлар системасы. Сәнгатьчә эшләнеше.
27. Тәнкыйди реализм традицияләре. Социалистик реализм иҗат методының асылы һәм үзенчәлекләре.
28. Г.Ибраһимовның "Безнең көннәр" романында төрле социаль катламнарның гәүдәләнеше.
29. 1920-30 елларда матбуғат һәм татар әдәбияты. Үзара мәнәсәбәтләр, аларның бер - беренә тәэсире.
30. К. Нәжми повестьлары. Тематикасы, бер повестена әдәби анализ.
31. 1920-30 еллар әдәбиятында әдәби тәнкыйть. Әдәбият тарихында күренекле урын алган тәнкыйтьчеләр.
32. Һ.Такташның проза әсәрләре.
33. Утызынчы еллар прозасы. Күзәтү. Төп үзенчәлекләр.
34. К.Тинчуринның "Американ" комедиясе. Күтәрелгән мәсьәләләр, аларның сәнгатьчә хәл ителеше.
35. Опера либреттолары тудыру буенча беренче тәҗрибәләр.
36. К.Тинчуринның "Сүнгән йолдызлар" әсәре.
37. Утызынчы еллар татар әдәбияты. Иҗади мохит. Әдәби хәрәкәт үзенчәлеге.
38. Һ.Такташ - драматург.
39. Утызынчы еллар драматургиясе. Күзәтү.
40. М.Гафуриның "Тормыш баскычлары" повесте. Эчтәлеге. Әдәби эшләнеше.
41. Ш.Камалның тормыш юлы һәм иҗаты.
42. М.Гафуриның "Шагыйрьнәң алтын приискасында" әсәренә әдәби анализ.
43. Һ.Такташ һәм мифология."Жир уллары трагедиясе". Аның әдәби эшләнешендәге үзенчәлекләр.
44. М. Гафури повестьлары. Күзәтү. "Кара йөзләр" әсәренә анализ.
45. Т.Гыйззәт - драматург. Иҗатының төп үзенчәлеге. Күзәтү.
46. Ш.Усмановның бер повестена әдәби анализ.
47. Ш.Усманов - прозаик. Күзәтү. Бер хикясенә жәнтекле анализ.
48. К.Тинчуринның "Жилкәнсезләр" комедиясе. Образлар системасы. Мәсьәләләрнен куелышындагы үзенчәлекләр, хәл ителеше.
49. Егерменче еллар әдәби хәрәкәтенен үзенчәлекләре.
50. К.Тинчурин драмалары. Тематикасы. Сәнгатьчә эшләнешендәге үзенчәлекләр.
51. К.Нәжминең егерменче - утызынчы еллардагы эшчәнлеге һәм иҗаты.
52. Ф.Эмирханның "Шәфигулла агай" повесте. Эдипнәң сатирасы, аның үзенчәлекләре.
53. Ш.Камалның "Габбас Галин" һәм "Таулар" әсәрләре.
54. К.Нәжминең егерменче елларда иҗат иткән хикәylәре, тематикасы, әдәби эшләнеше.
55. М.Гафуриның "Эшче" поэмасына һәм "Эшче" либреттосына чагыштырма анализ.
56. К.Тинчуринның "Зәңгәр шәл" музыкаль драмасы.
57. Ш.Усманов - драматург. Күзәтү. Бер драма әсәренә әдәби анализ.
58. Г.Кутыйның "Тапшырылмаган хатлар" повесте. Әдәби эшләнеше. Образлар тудыру осталығы.
59. Ш.Камалның "Матур туганда" романы. Проблематикасы. Образлар системасы, әдәби эшләнеше.

60. Ф.Бурнашның "Хөсәен мирза" драмасы.
61. М.Галәүнең тормыш юлы һәм иҗаты.
62. Г.Камал - драматург. Сәхнә әсәрләренең проблематикасы.
63. Ф.Бурнашның "Яшь йөрәкләр" әсәре.
64. Г.Ибраимовның "Татар хатыны ниләр күрми" әсәре.

7.1. Основная литература:

За 200 лет: прессы Татарстана и татарская периодика XIX-XXI вв., Айнурдинов, Раис Альбертович; Гилазев, Зуфар Закариевич, 2013г.

Русская литература в контексте диалога культур, Мухаметшина, Резеда Фаилевна, 2012г.

Татарская книга: страницы истории, Кадыров, Р. М.; Абдулгадырова, Я. М.; Миннуллин, Ким Мугаллимович; Валеев, М. Х., 2012г.

Введение в литературоведение. Основы теории литературы: учебник для бакалавров: для студентов высших учебных заведений, обучающихся по гуманитарным направлениям и специальностям | В.П. Мещеряков, А.С. Козлов, Н.П. Кубарева, М.Н. Сербул; под общ.ред. В.П. Мещерякова.-3-е изд., перераб. и доп. - Москва: Юрайт, 2013.- 421, [1] с.

Теория литературы: словарь для студентов / Науч. ред. Я.Г.Сафиуллин; сост.: Я.Г.Сафиуллин, В.Р.Аминева, А.З.Хабибуллина. - Казань: Казан.ун-та, 2010 - 146 с.

Гайнуллина Г.Р., Юсупова Н.М. История современной татарской литературы
<http://tulpar.kfu.ru/course/view.php?id=777>

Гилазов Т.Ш. История татарской литературы начала XX века.
<http://tulpar.kfu.ru/course/view.php?id=1901>

7.2. Дополнительная литература:

Толковый переводоведческий словарь, Нелюбин, Л.Л., 2009г.

Язык. Речь. Коммуникация: междисциплинарный словарь, Цейтлин, Стелла Наумовна; Погосян, Виктория Акоповна; Еливанова, Мария Анатольевна; Шапиро, Екатерина Игоревна, 2006г.

Русская и зарубежная литература: Учебник / Под ред. проф. В.К. Сигова. - М.: ИНФРА-М, 2012. - 512 с.:<http://znanium.com/bookread.php?book=233871>

Тюркское словесное искусство / Х. Ю. Миннегулов ; Казан. (Приволж.) федер. ун-т, Ин-т филологии и межкультур. коммуникаций .? Казань : [б. и.], 2014 .? 59 с.

Галимуллин Ф. Эле без туганчы... / Ф.Галимуллин. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2001-317 б.

Заңидуллина Д.Ф. Татар әдәбияты: Теория. Тарих / Д.Ф. Заңидуллина, Ә.М. Закирҗанов, Т.Ш. Гыйләҗев, Н.М. Йосыпов. - Казан: Мәгариф, 2006. - 319 б.

Кременцов, Л. П. Русская литература в XX веке. Обретения и утраты [электронный ресурс] : учеб.пособие / Л. П. Кременцов. - 3-е изд., стер. - М. : Флинта : Наука, 2011. - 224 с.
<http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=454328>

7.3. Интернет-ресурсы:

татар телендә Интернет-белем үзәге - belem.ru

Татарская национальная библиотека РТ - [Kitaphane.tatar.ru](http://kitaphane.tatar.ru)

Татарская электронная библиотека - <http://kitap.net.ru>

таткнигафонд электрон китапханә татар телендә - <http://www.tatknigafund.ru/>

Электронная газета Республики Татарстан - intertat.ru

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Татарская литература 1920-30 годов" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "БиблиоРоссика", доступ к которой предоставлен студентам. В ЭБС "БиблиоРоссика" представлены коллекции актуальной научной и учебной литературы по гуманитарным наукам, включающие в себя публикации ведущих российских издательств гуманитарной литературы, издания на английском языке ведущих американских и европейских издательств, а также редкие и малотиражные издания российских региональных вузов. ЭБС "БиблиоРоссика" обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

-Книжный фонд библиотек: научная библиотека им. Н. И. Лобачевского КФУ, Национальная библиотека Республики Татарстан, филиалы библиотек, районные библиотеки;

-Мультимедийное оборудование (интерактивная доска, компьютер с колонками, телевизор, DVD-проигрыватель, проектор);

-Методическая литература.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 050100.62 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Образование в области родного (татарского) языка и литературы .

Автор(ы):

Галимуллин Ф.Г. _____
"___" 201 ___ г.

Рецензент(ы):

Мингазова Л.И. _____
"___" 201 ___ г.